

הרפורמה בביטוח סיעוד: תמונת מצב ומגמות

(נובמבר 2018 – ינואר 2024)

בנובמבר 2018 נכנסה לתוקף הרפורמה בתוכנית ביטוח סיעוד בה, כפי שיפורט בהמשך, החליפו 6 רמות גמלה את 3 רמות הגמלה שהיו קיימות עד אוקטובר 2018 והורחבה האפשרות לקבל את הגמלה, כולה או חלקה, כקצבה כספית במקום שירותים ("גמלה בעין"). סקירה מפורטת של הרפורמה בסייעוד מוצגת בסקירה השנתית לשנת 2018. בינואר 2024 חלפו 63 חודשים – 5 שנים ורבע – מאז נכנסה הרפורמה לתוקף.

מטרת סקירה זו הוא להציג את השינויים ב:

- מספר התביעות הראשונות (תביעות של זכאים לראשונה ותביעות של זכאים בעבר שזכאותם נפסקה);
- מספר התביעות החוזרות (בקשות להחמרה של זכאים קיימים) ושיעורי האישור;
- מספר הזכאים לגמלת סיעוד;
- התפלגות הזכאים לפי רמות הגמלה החדשות ולפי סוגי הגמלה (בעין, בכסף ומשולבת);
- זכאים חדשים לעומת ותיקים;
- היקף הגמלאות בעין (=שירותים) ובכסף.

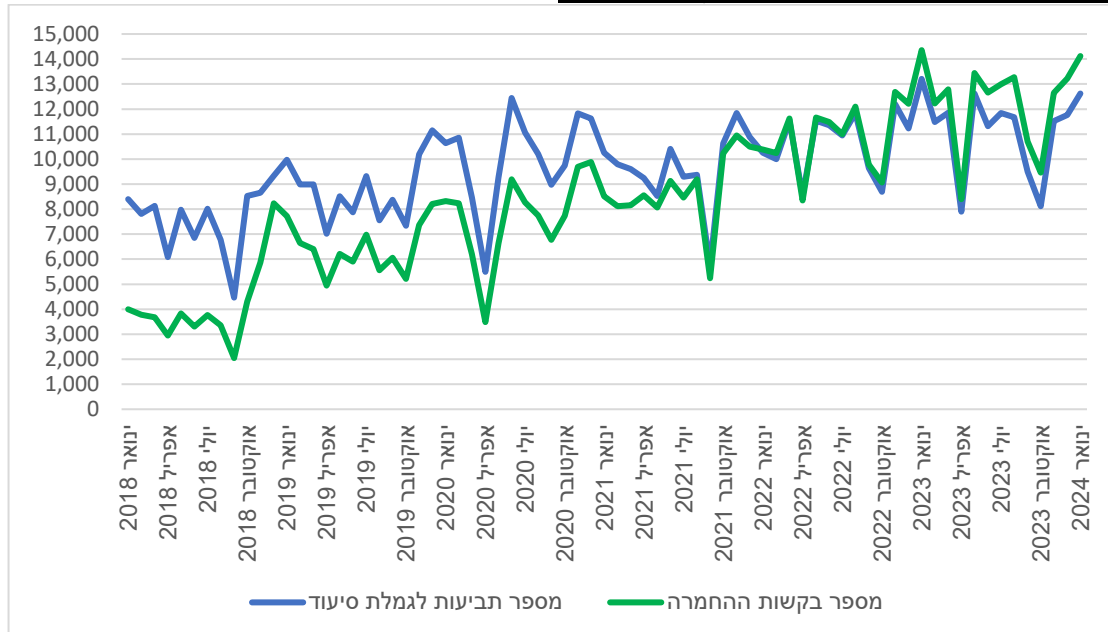
תביעות לגמלה ובקשות החמרה

אחד השינויים שנלוו לרפורמה, אם כי הרפורמה אינה הגורם היחיד לשינויים אלה¹, הוא הגידול במספר התביעות של מי שלא היו זכאים לגמלה קודם הגשת התביעה ומספר בקשות החמרה של הזכאים לגמלה (על זכאויות קבועות). תרשים 1 ולוחות 1 ו-2 מציגים את הגידול במספר התביעות ובמספר בקשות החמרה (על זכאויות קבועות) לפי חודש הגשתן. כצפוי, חלק ניכר מהגידול היה בתקופה שלאחר כניסת הרפורמה לתוקף – מספר התביעות החדשות גדל בעיקר בשנתיים הראשונות, ומספר בקשות החמרה (על זכאויות קבועות) גדל במידה ניכרת בשנה הראשונה לאחר הנהגת הרפורמה ונמשך בעקבות הגידול במספר הזכאים. ב-12 החודשים האחרונים (פברואר 2023 – ינואר 2024) חל גידול במספר התביעות הראשונות ובעיקר במספר בקשות החמרה (על זכאויות קבועות) ביחס ל-12 החודשים שקדמו להם (פברואר 2022 – ינואר 2023) (ראו לוחות 1-2).

¹ בשנים האחרונות נעשו רפורמות נוספות בביטוח סיעוד שיש להן השלכות על מספר הזכאים ועל סוגי הגמלאות שהם מקבלים: שינויים בהערכות התלות (קביעת פרמטרים, שינוי ההתייחסות לסכנת נפילות); שינויים בדרך ביצוע הערכות התלות והגדלת ההסתמכות על מסמכים רפואיים; הגדרת מצבים רפואיים המזכים ברמה 6 (גם לזכאים שאינם נחשבים בודדים); ביטול האפשרות להורדת רמת הגמלה בבדיקה מחדש של זכאויות קבועות; שינוי התנאי לקבלת תוספת למי שאינם מעסיקים מטפלים זרים בחלק מהרמות; העסקת בני משפחה מטפלים.

תרשים 1: תביעות לגמלת סיעוד ובקשות החמרה

הערה: מספרי התביעות לגמלה ובקשות החמרה שהוגשו בינואר 2024 אינם מלאים; הנתונים החודשיים עשויים להיות מושפעים מעונתיות (למשל, החודשים אפריל וספטמבר-אוקטובר).

לוח 1: תביעות לגמלת סיעוד לפני הרפורמה ובעקבותיה

שינוי % -ב- שיוני	מספר תביעות לגמלת סיעוד	חודש/תקופה מקבילים בשנה הקודמת	מספר תביעות לגמלת סיעוד	חודש/תקופת הגשת התביעה
14.1	89,327	נובמבר 2017 – אוקטובר 2018	101,926	נובמבר 2018 – אוקטובר 2019
16.2	101,926	נובמבר 2019 – אוקטובר 2019	118,461	נובמבר 2019 – אוקטובר 2020
-1.8	118,461	נובמבר 2019 – אוקטובר 2020	116,277	נובמבר 2020 – אוקטובר 2021
9.3	116,277	נובמבר 2020 – אוקטובר 2021	127,046	נובמבר 2021 – אוקטובר 2022
4.6	127,046	נובמבר 2021 – אוקטובר 2023	132,925	נובמבר 2022 – אוקטובר 2023
1.1	130,704	פברואר 2023 – ינואר 2023	132,201	פברואר 2023 – ינואר 2024

הערה: מספר התביעות לגמלה בינואר 2024 אינו מלא; הנתונים עשויים להיות מושפעים מעונתיות (למשל, החודשים אפריל וספטמבר-אוקטובר).

לוח 2: בקשות להחמרה לפני הרפורמה ובעקבותיה

שינוי % -ב- שיוני	מספר בקשות החמרה	חודש/תקופה מקבילים בשנה הקודמת	מספר בקשות החמרה	חודש/תקופת הגשת הבקשה להחמרה
78.8	42,351	נובמבר 2017 – אוקטובר 2018	75,712	נובמבר 2018 – אוקטובר 2019
16.4	75,712	נובמבר 2019 – אוקטובר 2019	88,144	נובמבר 2019 – אוקטובר 2020
17.1	88,144	נובמבר 2019 – אוקטובר 2020	103,206	נובמבר 2020 – אוקטובר 2021
23.2	103,206	נובמבר 2020 – אוקטובר 2021	127,105	נובמבר 2021 – אוקטובר 2022
14.2	127,105	נובמבר 2021 – אוקטובר 2022	145,179	נובמבר 2022 – אוקטובר 2023
8.5	134,535	פברואר 2023 – ינואר 2023	145,929	פברואר 2023 – ינואר 2024

הערה: מספר הבקשות להחמרה בינואר 2024 אינו מלא; הנתונים עשויים להיות מושפעים מעונתיות (למשל, החודשים אפריל וספטמבר-אוקטובר).

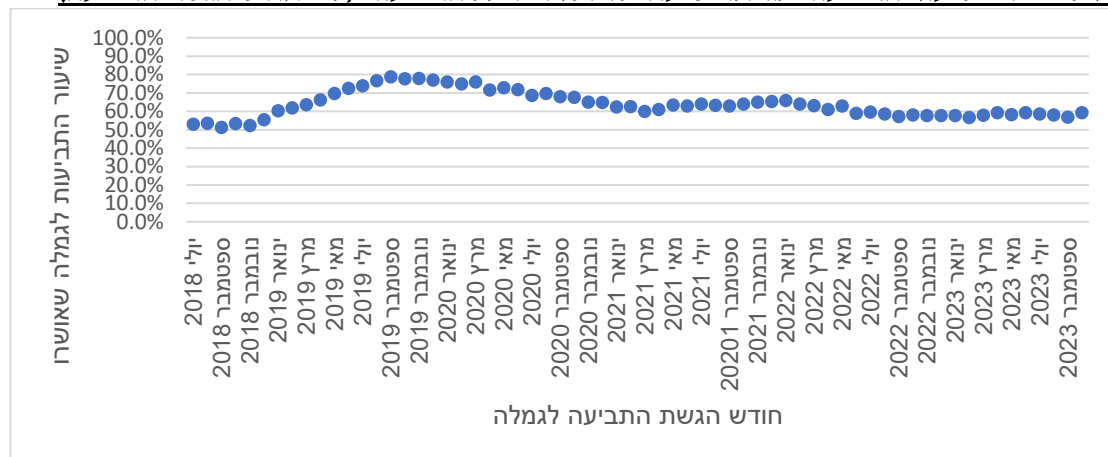

המוסד לביטוח לאומי

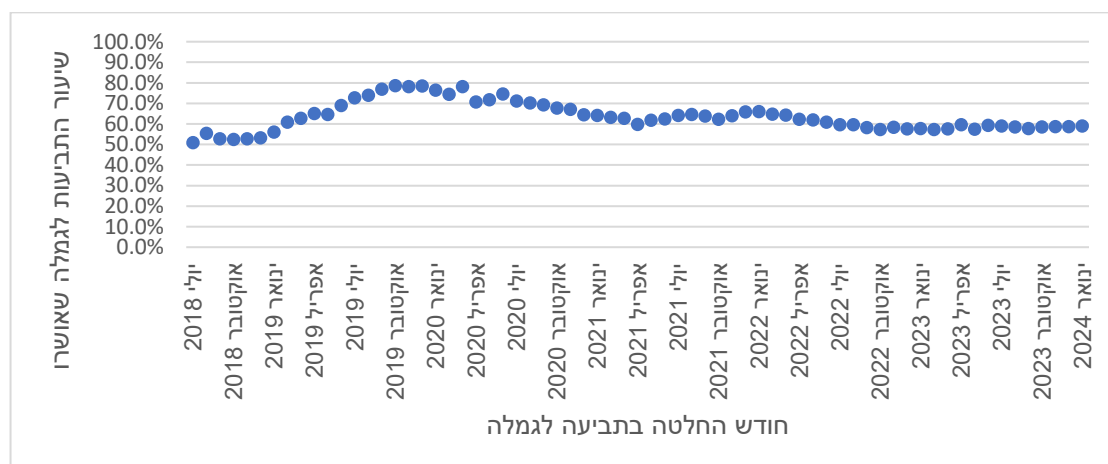
מנהל מחקר ותכנון

שיעורי התביעות לגמלת סיעוד והבקשות להחמרה (על זכאויות קבועות) שאושרו עלו בעקבות הנהגת הרפורמה וחלק מהשינויים בשיעורים אלה ניתן לייחס לרפורמה – הגדלת מספר רמות הגמלה והקטנת טווח הניקוד בכל רמת גמלה השפיעו על הגדלת שיעור הבקשות להחמרה שאושרו בהשוואה לעבר. תרשימים 2א ו-3א, בהתאמה, מציגים את שיעורי התביעות (החדשות) לגמלת סיעוד ואת בקשות החמרה על זכאויות קבועות לפי חודש ההגשה. תרשימים 2ב ו-3ב מציגים את שיעורי התביעות (החדשות) לגמלת סיעוד ובקשות החמרה על זכאויות קבועות שאושרו לפי חודש קבלת ההחלטה, כלומר מה שיעור התביעות/הבקשות שאושרו בחודש נתון מכלל התביעות/הבקשות שהתקבלו בהן החלטות בחודש נתון. שיעורי התביעות לגמלה ובקשות החמרה לפי חודש ההחלטה עלו ממעט יותר מ-50% בחודשים שלפני הרפורמה לכ-75% מהתביעות לגמלה ומבקשות החמרה במחצית השנייה של 2019. מתחילת 2020 עד מחצית 2021 היתה מגמת ירידה בשיעורי האישורים, ומהמחצית השנייה של 2022 התייצבו שיעורי האישורים. ב-12 החודשים האחרונים (פברואר 2023–ינואר 2024) אושרו במוצע בחודש 58.5% מהתביעות החדשות ו-47.9% מבקשות החמרה על זכאויות קבועות.

תרשים 2א: שיעור התביעות לגמלת סיעוד שאושרו מכלל התביעות (לפי חודש הגשת התביעה)

תרשים 2ב: שיעור התביעות לגמלת סיעוד שאושרו מכלל התביעות (לפי חודש החלטה בתביעה)

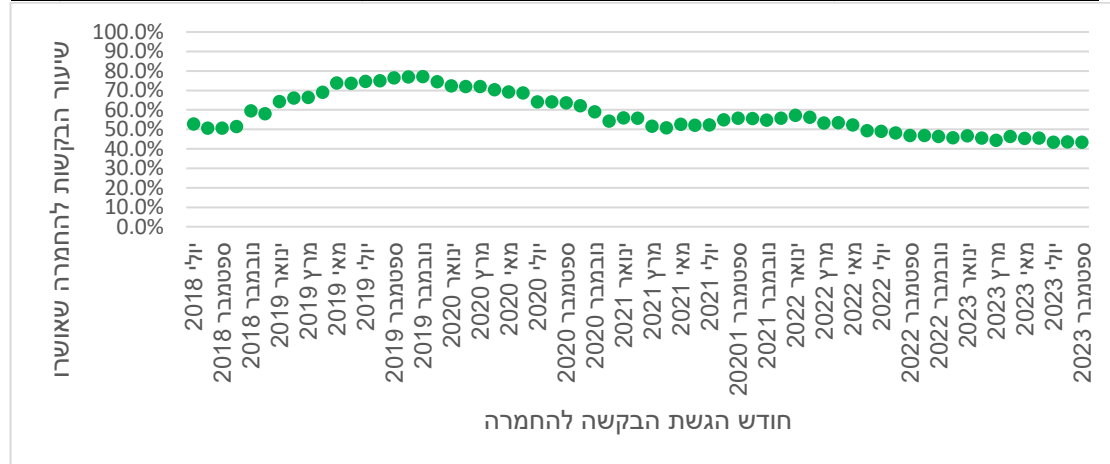
הערה: נתוני ינואר 2024 אינם מלאים.

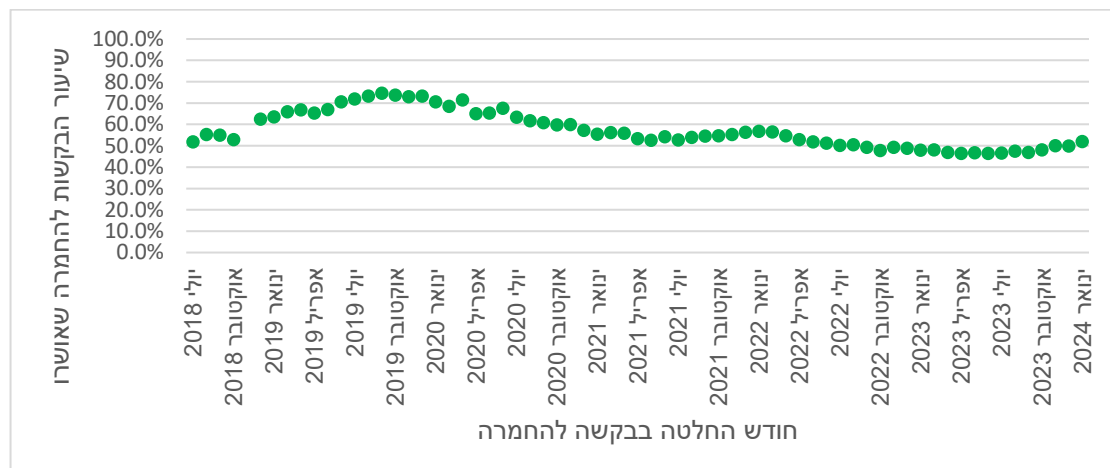
המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

תרשים א3: שיעור הבקשות להחמרה בסיעוד שאושרו מכלל הבקשות (לפי חודש הגשת הבקשה)

תרשים ב3: שיעור הבקשות להחמרה בסיעוד שאושרו מכלל הבקשות (לפי חודש ההחלטה בבקשה)

הערות: נתוני ינואר 2024 אינם מלאים; נתוני נובמבר 2018 חסרים כיוון שהחשבה לרמות הגמלה החדשות באותו חודש השפיעה על הנתונים.

מספר הזכאים לגמלת סיעוד

מספר הזכאים גדל מ-178.1 אלף זכאים באוקטובר 2018 ל-349.2 אלף זכאים בינואר 2024 – גידול של 96.1% (ב-63 חודשים (לוח 3)). בעוד שלפני הרפורמה גדל מספר הזכאים ב-3.6% (אוקטובר 2017 בהשוואה לאוקטובר 2016) וב-4.5% (אוקטובר 2018 בהשוואה לאוקטובר 2017), הרי בשנה הראשונה לרפורמה (נובמבר 2018 – אוקטובר 2019) גדל מספר הזכאים ב-27.8 אלף זכאים, 15.6%. בשנה השנייה (נובמבר 2019 – אוקטובר 2020) גדל מספר הזכאים ב-46.8 אלף זכאים, 22.7%. בשנה השלישית (נובמבר 2020 – אוקטובר 2021) גדל מספר הזכאים ב-27.8 אלף זכאים, 11.0%. בשנה הרביעית (נובמבר 2021 עד יולי 2022) גדל מספר הזכאים ב-29.2 אלף, 10.4%. בשנה החמישית, נובמבר 2023 – אוקטובר 2023, גדל מספר הזכאים ב-31.6 אלף, 10.2%. בשלושת החודשים האחרונים, נובמבר 2023 – ינואר 2024, גדל מספר הזכאים ב-8.1 אלפים, 2.4%.

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

לוח 3: מספר הזכאים לגמלת סיעוד (חודשים נבחרים)

חודש	מספר הזכאים	שינוי ב- % לעומת חודש קלנדרי קודם	שינוי ב- % לעומת חודש מקביל שנה קודמת	שינוי לעומת אוקטובר 2018 (% גידול מעל אוקטובר 2018)
אוקטובר 2018	178,051	0.3	4.5	
נובמבר 2018	178,978	0.5	4.3	0.5
דצמבר 2018	180,435	0.8	4.6	1.3
ינואר 2019	182,726	1.3	5.4	2.6
אפריל 2019	189,244	1.0	8.6	6.3
יולי 2019	197,305	1.9	11.5	10.8
אוקטובר 2019	205,864	1.1	15.6	15.6
ינואר 2020	220,362	2.2	20.6	23.8
אפריל 2020	232,005	0.6	22.6	30.3
יולי 2020	241,158	1.9	22.2	35.4
אוקטובר 2020	252,642	1.3	22.7	41.9
ינואר 2021	263,264	1.2	19.5	47.9
אפריל 2021	266,788	0.0	15.0	49.8
יולי 2021	273,374	1.4	13.4	53.5
אוקטובר 2021	280,426	1.0	11.0	57.5
ינואר 2022	290,203	1.3	10.2	63.0
אפריל 2022	295,497	0.5	10.8	66.0
יולי 2022	303,665	0.9	11.1	70.5
אוקטובר 2022	309,603	0.3	10.4	73.9
ינואר 2023	318,784	1.0	9.8	79.0
אפריל 2023	325,048	0.2	10.0	82.6
יולי 2023	333,697	1.0	9.9	87.4
אוקטובר 2023	341,180	0.6	10.2	91.6
נובמבר 2023	343,686	0.7	9.8	93.0
דצמבר 2023	346,518	0.8	9.8	94.6
ינואר 2024	349,240	0.8	9.6	96.1

הערה: מספר הזכאים בינואר 2024 אינו מלא.

הגידול במספר הזכאים מאז תחילת הרפורמה לא היה אחיד מדי חודש. כך, בחודשים נובמבר 2019 עד מרץ 2020 גדל מספר הזכאים מדי חודש בכ-2.3% (ממוצע גיאומטרי), או קרוב ל-5,000 זכאים בממוצע (חשבוני) מדי חודש. מאז ניכרת האטה יחסית בגידול החודשי במספר הזכאים (לוח 4).

לוח 4: שיעורי הגידול החודשיים במספר הזכאים לגמלת סיעוד

מחודש	עד חודש	שיעורי גידול (%)			גידול מספרי		
		מינימום	מקסימום	ממוצע (גיאומטרי)	מינימום	מקסימום	ממוצע (חשבוני)
נובמבר 2018	אוקטובר 2019	0.5	1.9	1.2	927	3,770	2,318
נובמבר 2019	מרץ 2020	2.1	2.5	2.3	4,423	5,698	4,947
אפריל 2020	מרץ 2021	0.5	1.9	1.1	1,201	4,598	3,013
אפריל 2021	ינואר 2024	0.0	1.5	0.6	29	4,110	2,426

רמות גמלה

רמות הגמלה בסייעוד נקבעות לפי ציון שניתן בהערכת התלות. בהערכת התלות נבדקת תלותו של הפרט בזולת לביצוע פעולות יומיום בסיסיות (ADL) והצורך שלו בהשגחה כדי לא לפגוע בעצמו ו/או בזולתו. ציון התלות הוא הגבוה מבין שני הציונים (ADL וצורך בהשגחה). לזכאים 'בודדים' ניתנת תוספת ציון. עד להנהגת הרפורמה היו נהוגות שלוש רמות גמלה, כמוצג בלוח 5. מקצת הזכאים בינואר 2024, כ-7.5% מהזכאים (26,364 מתוך 349,240), קיבלו מחצית הגמלה בגין מבחן הכנסות שמבוצע במסגרת בדיקת הזכאות (מספר מקבלי מחצית הגמלה נוטה לעלות מדי חודש; במרץ 2023 שיעור מקבלי מחצית הגמלה היה הגבוה ביותר בשלוש השנים החולפות: 7.8%).²

לוח 5: רמות הגמלה עד אוקטובר 2018

מספר יחידות שבועיות – לנקודת תלות – מטפל זר	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל זר	מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל ישראלי	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל ישראלי	טווח ניקוד בציון התלות	רמת גמלה
1.8 עד 3.9	9.75	1.8 עד 3.9	9.75	5.5-2.5	נמוכה
1.9 עד 2.7	16	2.2 עד 3.2	19	8.5-6	בינונית*
1.6 עד 2.0	18	2.0 עד 2.4	22	11-9	גבוהה

* החל מיוני 2016, זכאים בני 90 ומעלה שקיבלו ציון תלות בטווח של רמת הגמלה הבינונית קיבלו את רמת הגמלה הגבוהה.

לוח 5 מדגים את הצורך ברפורמה במעבר מ-3 רמות ל-6 רמות גמלה. כפי שניתן לראות, קודם לרפורמה זכאים שתלותם בזולת היתה גבוהה קיבלו יותר שעות אך פחות שעות טיפול שבועיות³ לנקודת תלות בהשוואה לזכאים ברמות תלות נמוכות יותר. פחות ממחצית הזכאים קיבלו ערב הרפורמה את רמת הגמלה הנמוכה, פחות מחמישית קיבלו את רמת הגמלה הבינונית וכשליש קיבלו את רמת הגמלה הגבוהה (לוח 6).

לוח 6: התפלגות הזכאים לפי רמות הגמלה ערב הרפורמה (אוקטובר 2018)

אחוזים				מספרים			
סך הכל	גבוהה	בינונית	נמוכה	סך הכל	גבוהה	בינונית	נמוכה
100.0	34.0	18.6	47.5	178,051	60,466	33,093	84,492

במסגרת המעבר מ-3 רמות ל-6 רמות חולק טווח הניקוד ל-6 רמות (אין הקבלה מלאה בין 3 הרמות לפני הרפורמה ל-6 הרמות החדשות) והוגדל מספר היחידות השבועיות ברמות הגבוהות יותר. מהלך זה סייע לתקן חלקית לפחות את המצב הקודם לפיו מי שזקוק לעזרה רבה יותר קיבל יותר, אך לכל נקודת תלות פחות (לוחות א7-א7ג). הרפורמה כללה הגדלה הדרגתית של מספר היחידות אשר בוצעה

² הסבר אודות מבחני ההכנסות בביטוח סיעוד ניתן למצוא באתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי: https://www.btl.gov.il/benefits/Long_Term_Care/Pages/zakaut.aspx

המוסד לביטוח לאומי הביע בעבר את עמדתו כי "ראוי שגמלת סיעוד תהיה ללא מבחני הכנסות ותינתן באופן אוניברסלי", וכי לפי מבחני ההכנסות הנוכחיים תוספת הכנסה קטנה גוררת הפסד גמלה בערך רב יותר, כך שמצבם הכלכלי של חלק מהלא-זכאים עשוי להיות רע יותר בהשוואה למצבם של חלק מהזכאים לגמלת סיעוד. ראו: המוסד לביטוח לאומי, "תכנית הצעות לחקיקה חברתית 'צופה פני עתיד'", אפריל 2015, עמוד 21;

https://www.btl.gov.il/Publications/more_publications/Documents/hakikaApril15.pdf

³ 1 יחידת שירות = 1 שעת טיפול סיעודי בשבוע.

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

ב-3 פעימות (החל מנובמבר 2018 ועד ינואר 2021). שונה מרכיב הציון שניתן לזכאים 'בודדים' במטרה להבטיח כי זכאי 'בודד' יקבל רמת גמלה אחת גבוהה יותר בהשוואה לזכאי 'לא בודד' באותה רמת תלות. החל מפברואר 2019 נקבע בכללי המוסד לביטוח לאומי כי מספר קבוצות זכאים במצב רפואי ותפקודי קשה יקבלו את רמת גמלה 6 גם אם אינם בודדים.⁴

לוח א7: רמות הגמלה מנובמבר 2018 עד דצמבר 2019

מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל זר	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל זר	מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל ישראלי	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל ישראלי	טווח ניקוד בציון התלות	רמת גמלה
1.8 עד 2.2	5.5	1.8 עד 2.2	5.5	3-2.5	1
2.2 עד 2.9	10	2.2 עד 2.9	10	4.5-3.5	2
2.0 עד 2.4	12	2.5 עד 3.0	15	6-5	3
2.1 עד 2.5	16	2.5 עד 2.9	19	7.5-6.5	4
2.1 עד 2.4	19	2.6 עד 2.9	23	9-8	5
2.3 עד 2.5	24	2.7 עד 2.9	28	10.5-9.5	6

לוח ב7: רמות הגמלה מינואר 2020 עד דצמבר 2020

מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל זר	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל זר	מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל ישראלי	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל ישראלי	טווח ניקוד בציון התלות	רמת גמלה
1.8 עד 2.2	5.5	1.8 עד 2.2	5.5	3-2.5	1
2.2 עד 2.9	10	2.2 עד 2.9	10	4.5-3.5	2
2.0 עד 2.4	12	2.5 עד 3.0	15	6-5	3
2.3 עד 2.6	17	2.7 עד 3.1	20	7.5-6.5	4
2.3 עד 2.6	21	2.8 עד 3.1	25	9-8	5
2.5 עד 2.7	26	2.9 עד 3.2	30	10.5-9.5	6

לוח ג7: רמות הגמלה מינואר 2021

מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל זר	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל זר	מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל ישראלי	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל ישראלי	טווח ניקוד בציון התלות	רמת גמלה
1.8 עד 2.2	5.5	1.8 עד 2.2	5.5	3-2.5	1
2.2 עד 2.9	10	2.2 עד 2.9	10	4.5-3.5	2
2.3 עד 2.8	14	2.8 עד 3.4	17	6-5	3
2.4 עד 2.8	18	2.8 עד 3.2	21	7.5-6.5	4
2.4 עד 2.8	22	2.9 עד 3.3	26	9-8	5
2.5 עד 2.7	26	2.9 עד 3.2	30	10.5-9.5	6

לוח 8 מציג את התפלגות הזכאים בדצמבר 2023 ובינואר 2024 לפי רמת הגמלה, ובהשוואה לינואר 2023. חלקם של הזכאים ברמה 1 נותר דומה. מספרם נמצא בעלייה מתונה יחסית מאז אמצע 2020,

⁴ בינואר 2024 היו זכאים בקבוצה זו, מהם 13,650 שאינם בודדים (הנתונים לינואר 2024 אינם מלאים). בדצמבר 2023 היו זכאים בקבוצה זו, מהם 13,591 שאינם בודדים. בינואר 2023 היו זכאים בקבוצה זו, מהם 12,526 שאינם בודדים. במרץ 2022 עלה לראשונה מספר הבודדים בקבוצה זו לעומת הלא-בודדים.

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

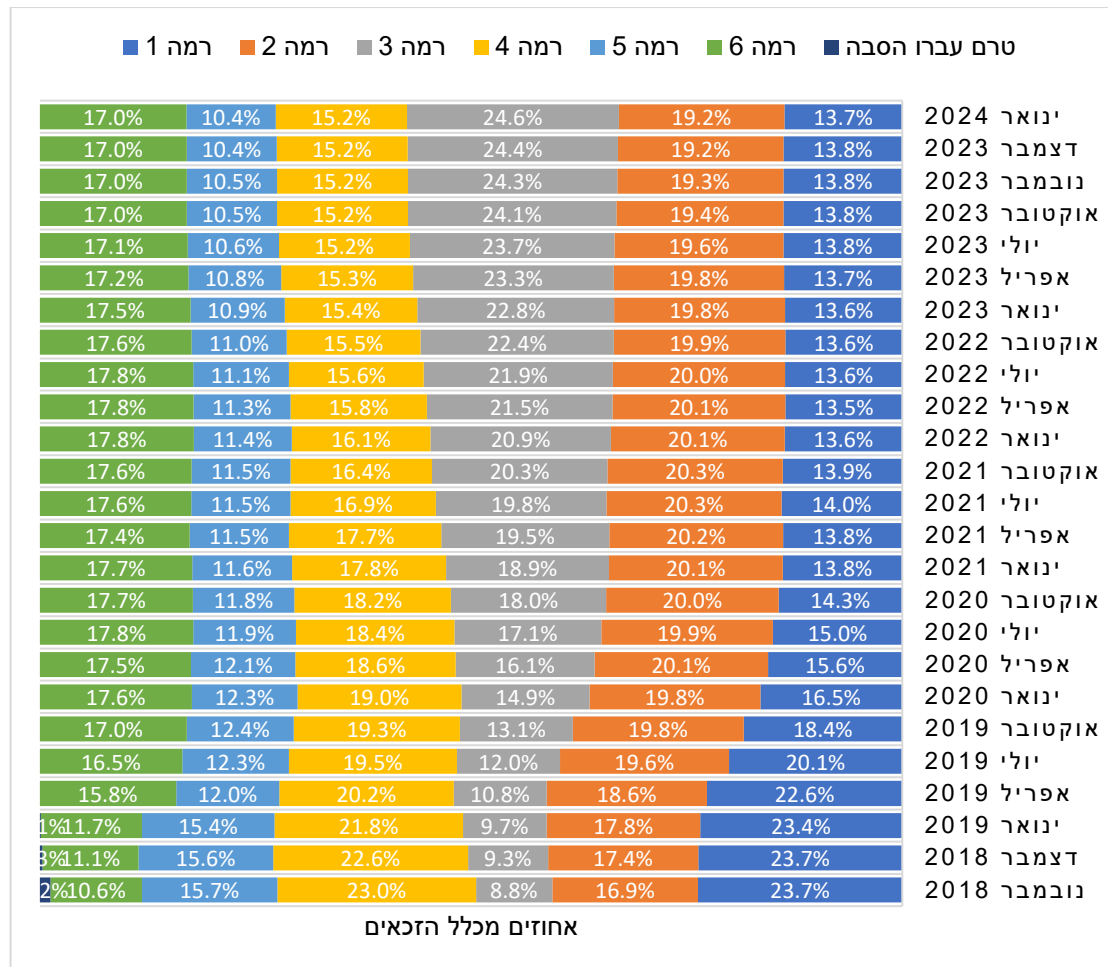
והוא עולה מתחילת 2023 על מספרם בתחילת הרפורמה (אז היה מספרם כ-43,000). מספרי הזכאים בכל רמות הגמלה המשיכו לגדול בשנים עשר החודשים החולפים. חלקם היחסי של הזכאים ברמה 3 גדל בעוד שיעוריהם של הזכאים ביתר הרמות מכלל הזכאים (פרט לרמה 1) ירדו בשנים עשר החודשים החולפים (ראו גם תרשים 4).

לוח 8 : התפלגות הזכאים לפי רמת הגמלה, ינואר 2023, דצמבר 2023 וינואר 2024

ינואר 2024		דצמבר 2023		ינואר 2023		רמת גמלה
מספר הזכאים	אחוז מכלל הזכאים	מספר הזכאים	אחוז מכלל הזכאים	מספר הזכאים	אחוז מכלל הזכאים	
47,780	13.7	47,964	13.8	43,382	13.6	1
67,025	19.2	66,510	19.2	63,117	19.8	2
85,790	24.6	84,560	24.4	72,773	22.8	3
53,081	15.2	52,619	15.2	48,962	15.4	4
36,248	10.4	36,104	10.4	34,838	10.9	5
59,316	17.0	59,031	17.0	55,712	17.5	6
349,240	100.0	346,518	100.0	318,784	100.0	סך הכל

הערה: מספר הזכאים בינואר 2024 אינו מלא.

תרשים 4 : התפלגות הזכאים לפי רמת הגמלה (חודשים נבחרים)

סוג הגמלה: גמלה בעין, גמלה בכסף וגמלה משולבת

כחלק מהרפורמה הורחב השימוש בגמלאות בכסף. ברמה 1 זכאים יכולים לבחור האם לקבל את כל הגמלה בעין (5.5 יחידות שבועיות, הכוללות טיפול אישי בבית, או 9 יחידות שבועיות לשירותים שאינם כוללים טיפול אישי בבית⁵), לקבל את כל הגמלה בכסף (בערך של 100% הגמלה בעין), או לקבל גמלה משולבת (שילוב של גמלה בעין [=שירותים] וגמלה בכסף).⁶ ברמות 2-6 זכאים יכולים לבחור עד 4 מהיחידות השבועיות בכסף. זכאים ברמות 3-6 יכולים לבחור, בכפוף לאישור של גורם מקצועי, לקבל עד כשליש מהיחידות השבועיות בכסף.

לוח 9 מציג את ההתפלגות המשולבת של רמות הגמלה וסוגי הגמלאות בקרב כלל הזכאים באוקטובר 2023. בעקבות כללי הרפורמה בולט ההבדל בהתפלגות בין סוגי רמות הגמלה בין רמה 1 ובין רמות 2-6. בתוך רמות 2-6 ניתן לראות הבדלים בהתפלגות בין סוגי הגמלאות – חלקם של הזכאים המקבלים את כל הגמלה בעין וחלקם של הזכאים המקבלים את כל הגמלה בכסף נוטים לעלות ככל שרמת הגמלה עולה. ניתן להניח כי שיעור הזכאים המקבלים את כל הגמלה בעין מושפע מהצורך הגדל בעזרה. במקרה של מקבלי כל הגמלה בכסף, הרי שזו תוצאה של הסדרים נוספים בגמלת סיעוד, ובעיקר הסדר "מטפל צמוד".⁷

לוח 9: התפלגות הזכאים לפי רמות גמלה ולפי סוגי גמלה, ינואר 2024

רמת גמלה	זכאים			אחוזים		
	גמלה בעין	גמלה משולבת	גמלה בכסף	גמלה בעין	גמלה משולבת	גמלה בכסף
1	8,079	1,681	38,005	16.9	3.5	79.5
2	15,004	49,737	2,246	22.4	74.2	3.4
3	14,376	68,667	2,695	16.8	80.0	3.1
4	10,893	39,609	2,541	20.5	74.6	4.8
5	9,839	23,311	3,074	27.1	64.3	8.5
6	18,345	32,775	8,118	30.9	55.3	13.7
סך הכל	76,536	215,780	56,679	21.9	61.8	16/2

* כולל "אחרים".⁸ הערה: מספר הזכאים בינואר 2024 אינו מלא.

לוח 10 ותרשים 5 מציגים את השינויים שחלו בעקבות הרפורמה במספר מקבלי גמלה בכסף וגמלה משולבת. ערב הרפורמה, 2.3% מהזכאים קיבלו גמלה בכסף ו-0.7% גמלה משולבת. שיעורי הזכאים שקיבלו גמלה בכסף בלבד או גמלה משולבת עלו לאחר הנהגת הרפורמה. עד פברואר 2020 יותר ממחצית הזכאים אחרי הרפורמה קיבלו את כל הגמלה בעין. החל במרץ 2020 שיעורם ירד מתחת למחצית המקבלים. חלק מהגידול במספר מקבלי גמלה בכסף או גמלה משולבת החל ממרץ

⁵ בינואר 2024, 101 זכאים ברמה 1 קיבלו 9 יחידות לשירותי סיעוד שאינם טיפול אישי בבית (בדצמבר 2023 – 105). מספר השיא של מקבלי 9 יחידות ברמה 1 היה 136 – באוגוסט 2023 (ובדצמבר 2019 – 134 זכאים).

⁶ גמלה בכסף ברמה 1 או גמלה משולבת (בעין ובכסף) ברמות 2-6 לפי הרפורמה אינן מותנות ברכישת שירותי סיעוד.

⁷ קבלת כל הגמלה בכסף ברמות 2-6 בהסדר "מטפל צמוד" (העסקת מטפל לפחות 6 ימים בשבוע 12 שעות מדי יום) מחייבת בפועל כי האדם יקבל שירותי סיעוד. ניתן גם לקבל גמלה מלאה בכסף בהעדר שירותים זמניים (אפשרות חוקית שהתקיימה גם לפני הרפורמה).

⁸ קבוצת האחרים כוללת זכאים שמסרבים לקבל שירותים וזכאים שזכאותם הוקפאה באופן זמני מסיבות שונות (שהות בחו"ל, אשפוז ממושך ושהות זמנית במוסד סיעודי).

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

2020 נבע ממגפת הקורונה בעקבות התאמות שבוצעו כתוצאה מההגבלות בקבלת טיפול בבית מחברת סיעוד או האפשרות לבקר במרכז יום. זכאים שחששו מכניסת מטפלת לביתם עקב הקורונה המשיכו לקבל לבקשתם גמלה בכסף או גמלה משולבת עד מרץ 2021, ובהיקפים נמוכים יותר גם לאחר מכן. חזרה לשגרה סימנה ירידה במספר מקבלי גמלה בכסף באפריל 2021 בהשוואה למרץ 2021 (במרץ 2021 מספר מקבלי גמלה בכסף בלבד היה 47,133). בדצמבר 2023 ובינואר 2024 מספרי מקבלי גמלה בכסף בלבד היו 56,027 ו-56,679, בהתאמה, ומספרי מקבלי גמלאות משולבות היו 213,650 ו-215,780, בהתאמה (הנתונים לינואר 2024 אינם מלאים).

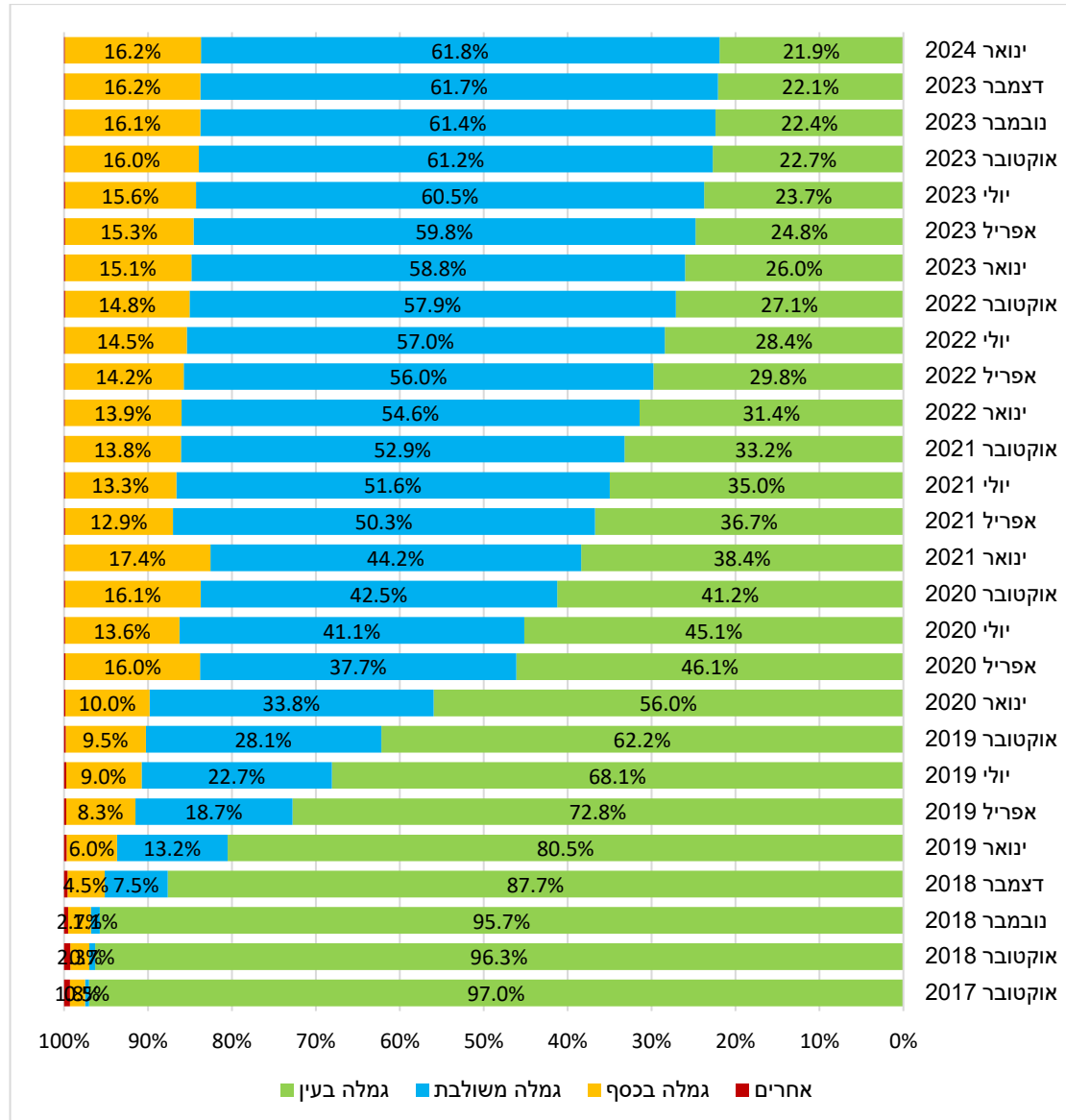
לוח 10 : התפלגות הזכאים לגמלת סיעוד לפי סוג הגמלה (חודשים נבחרים)

חודש	גמלה בכסף	גמלה משולבת	גמלה בעין	אחרים	סך הכל זכאים
אוקטובר 2017	3,050	821	165,347	1,223	170,441
אוקטובר 2018	4,045	1,212	171,468	1,326	178,051
נובמבר 2018	4,799	1,961	171,330	888	178,978
דצמבר 2018	8,053	13,512	158,157	713	180,435
ינואר 2019	10,963	24,106	147,081	576	182,726
אפריל 2019	15,614	35,443	137,715	472	189,244
יולי 2019	17,739	44,697	134,374	495	197,305
אוקטובר 2019	19,658	57,757	128,051	398	205,864
ינואר 2020	22,062	74,578	123,355	367	220,362
אפריל 2020	37,223	87,451	106,958	373	232,005
יולי 2020	32,850	99,108	108,880	320	241,158
אוקטובר 2020	40,800	107,350	104,197	295	252,642
ינואר 2021	45,684	116,288	101,042	250	263,264
אפריל 2021	34,330	134,207	97,988	263	266,788
יולי 2021	36,257	141,158	95,684	275	273,374
אוקטובר 2021	38,776	148,260	93,152	238	280,426
ינואר 2022	40,384	158,361	91,186	272	290,203
אפריל 2022	41,876	165,377	87,977	267	295,497
יולי 2022	44,054	172,950	86,367	294	303,665
אוקטובר 2022	45,976	179,388	83,934	305	309,603
ינואר 2023	47,985	187,575	82,897	327	318,784
אפריל 2023	49,787	194,410	80,521	330	325,048
יולי 2023	52,151	201,970	79,231	345	333,697
אוקטובר 2023	54,523	208,934	77,457	266	341,180
נובמבר 2023	55,499	211,034	76,884	269	343,686
דצמבר 2023	56,027	213,650	76,575	266	346,518
ינואר 2024	56,679	215,780	76,536	245	349,240

הערה : מספר הזכאים בינואר 2024 אינו מלא.

תרשים 5 : התפלגות הזכאים לגמלת סיעוד לפי סוג הגמלה

רוב מקבלי גמלה משולבת בינואר 2024 קיבלו עד 4 יחידות או עד כשליש מהיחידות השבועיות בכסף במסגרת הרפורמה: 110,700 ו-95,971, בהתאמה (לוחות 11-12), וביחד 206,651 – 95.8% מתוך 215,780 (תרשים 6); בין מקבלי גמלה משולבת ברמות 3-6 במסגרת הרפורמה, 60.9% קיבלו עד כשליש היחידות בכסף. 67.0% ממקבלי גמלה בכסף בינואר 2024 היו ברמה 1 במסגרת הרפורמה: 37,986 מתוך 56,679 מקבלי גמלה בכסף (תרשים 7).

⁹ 1,663 זכאים בינואר 2024 קיבלו גמלה משולבת ברמה 1 במסגרת הרפורמה.

לוח 11 : התפלגות מקבלי גמלה משולבת ברמות 2-6 לפי הרפורמה לפי רמה והיקף הגמלה בכסף

ינואר 2024				דצמבר 2023				רמת גמלה
אחוזים עד כשליש גמלה	סך הכל	עד כשליש גמלה	עד 4 יחידות	אחוזים עד כשליש גמלה	סך הכל	עד כשליש גמלה	עד 4 יחידות	
0.0	49,183	0	49,183	0.0	49,225	0	49,225	2
57.0	67,606	38,526	29,080	56.0	66,545	37,277	29,268	3
62.1	38,643	24,001	14,642	61.5	38,172	23,480	14,692	4
65.0	22,101	14,375	7,726	64.5	21,888	14,125	7,763	5
65.4	29,118	19,049	10,069	64.8	28,842	18,968	10,144	6
46.4	206,651	95,951	110,700	45.7	204,672	93,580	111,092	סך הכל
60.9	157,468	95,951	61,517	60.2	155,447	93,580	61,867	רמות 3-6

הערה : מספר הזכאים בינואר 2024 אינו מלא.

מספר הזכאים המקבלים גמלה בכסף במסגרת הסדר "מטפל צמוד" גדל מ-3,174 באוקטובר 2018 ל-11,406 בינואר 2024, ומספר המקבלים גמלה משולבת במסגרת הסדר זה גדל מ-1,005 ל-4,082. בפברואר 2020 – טרם התפרצות מגפת הקורונה – 1,448 זכאים קיבלו גמלה בכסף ו-382 זכאים קיבלו גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים. בחודשים אפריל-מאי 2020 כ-12,000-13,000 זכאים מדי חודש קיבלו גמלה בכסף ובחודשים מרץ-מאי 2020 כ-11,000-13,000 זכאים מדי חודש קיבלו גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים. מספרים אלו ירדו בחודות ביוני 2020 (כ-5,000 מקבלי גמלה בכסף וכ-3,700 מקבלי גמלה משולבת), אך שבו לעלות עד לשיא בפברואר 2021 – 17,428 זכאים קיבלו גמלה בכסף ו-13,174 זכאים קיבלו גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים. מספר מקבלי גמלה בכסף או גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים באפריל 2021 ירד בחודות בהשוואה למרץ 2021 בעקבות ההחלטה לחזור לשגרה בעקבות ריסון מגפת הקורונה בישראל נכון לאותה נקודת זמן – בחודשים אפריל 2021 עד ספטמבר 2023 קיבלו כ-3,100-5,800 זכאים מדי חודש גמלה בכסף בהעדר שירותים זמינים, ומספר מקבלי גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים ירד בהדרגה עד לכ-1,300-2,000 מדי חודש בחודשים נובמבר 2021 עד ספטמבר 2023 (תרשימים 6-7). מאוקטובר 2023 עד ינואר 2024 היתה עלייה במספר הזכאים לגמלה בכסף או גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים : 7,287 ו-3,384, בהתאמה (בהשוואה ל-5,849 ו-1,976, בהתאמה בספטמבר 2023) – תוצאה של מלחמת "חרבות ברזל" (עיקר הגידול היה בסניפי טבריה, אשקלון, נהריה ובאר שבע).

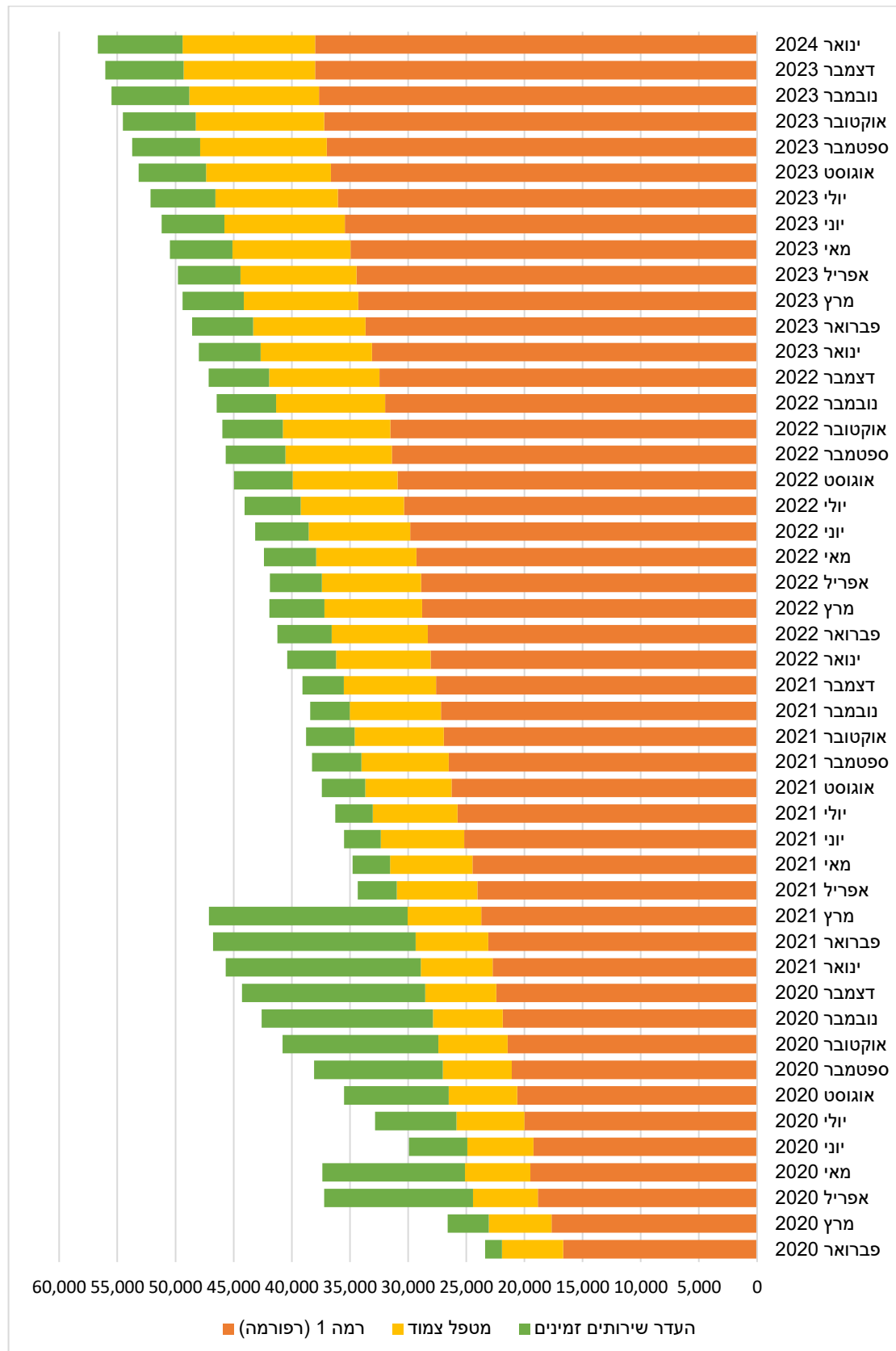
לוח 12 : מקבלי גמלה משולבת לפי הרפורמה לפי היקף הגמלה בכסף (חודשים נבחרים)

חודש	מקבלי עד 4 יחידות בכסף, רמות 6-2	מתוכם: רמות 6-3	מקבלי עד כשליש יחידות בכסף, רמות 6-3	סך מקבלי גמלה משולבת במסגרת הרפורמה, רמות 6-2	סך מקבלי גמלה משולבת, רמות 6-3	% מקבלי עד כשליש יחידות בכסף ברמות 6-3 ממקבלי גמלה משולבת לפי הרפורמה ברמות 6-3
אפריל 2019	32,835	24,316	668	33,503	24,984	2.7
יולי 2019	39,567	28,354	3,010	42,577	31,364	9.6
אוקטובר 2019	48,694	33,521	6,685	55,379	40,206	16.6
ינואר 2020	60,066	40,668	11,911	71,977	52,579	22.7
אפריל 2020	58,809	38,807	14,728	73,537	53,535	27.5
יולי 2020	72,533	48,238	19,266	91,799	67,504	28.5
אוקטובר 2020	75,676	49,878	21,395	97,071	71,273	30.0
ינואר 2021	79,277	51,590	23,112	102,389	74,702	30.9
אפריל 2021	91,449	57,257	30,734	122,183	87,991	34.9
יולי 2021	94,090	58,039	39,893	133,983	97,932	40.7
אוקטובר 2021	98,420	60,696	44,046	142,466	104,742	42.1
ינואר 2022	101,864	62,421	50,326	152,190	112,747	44.6
אפריל 2022	104,459	63,477	55,296	159,755	118,773	46.6
יולי 2022	106,896	64,513	60,054	166,950	124,567	48.2
אוקטובר 2022	108,951	65,221	64,127	173,078	129,348	49.6
ינואר 2023	112,469	67,148	68,693	181,162	135,841	50.6
אפריל 2023	114,548	67,536	73,212	187,760	140,748	52.0
יולי 2023	113,610	65,307	81,056	194,666	146,363	55.4
אוקטובר 2023	111,675	62,923	87,996	199,671	150,919	58.3
נובמבר 2023	111,386	62,382	90,775	202,161	153,157	59.3
דצמבר 2023	111,091	61,867	93,578	204,669	155,445	60.2
ינואר 2024	110,700	61,517	95,951	206,651	157,468	60.9

הערה : מספר הזכאים בינואר 2024 אינו מלא.

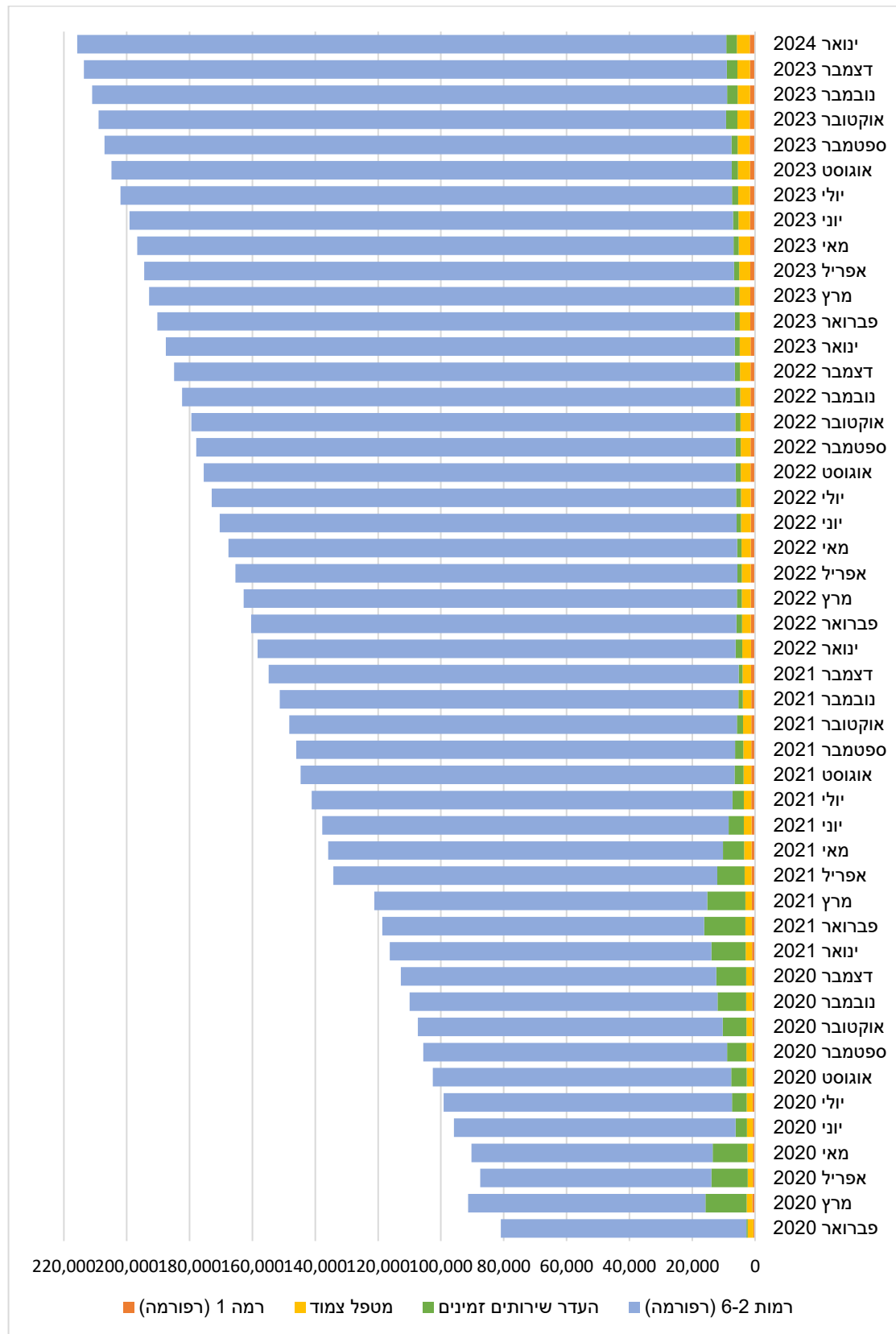

תרשים 6: התפלגות המקבלים גמלה בכסף לפי מסלול

תרשים 7: התפלגות המקבלים גמלה משולבת לפי מסלול

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

דורות – זכאים ותיקים וזכאים חדשים

לפי הרפורמה זכאים חדשים (דור ב) מקבלים גמלאות לפי רמות הגמלה החדשות. זכאים ותיקים (דור א) – מי שהיו זכאים ערב הרפורמה – מקבלים הגבוהה מבין: מספר היחידות בשבוע שנקבע להם לפי כללי הניקוד החדשים או מספר היחידות בשבוע שקיבלו ערב החוק. מספרם וחלקם היחסי של הזכאים החדשים גדל בהתמדה (לוח 13). בנובמבר 2020 עלה לראשונה מספר הזכאים החדשים על מספר הזכאים הותיקים. בינואר 2024 79.7% מהזכאים נמנו על דור ב.

לוח 13 : התפלגות הזכאים לפי דורות (חודשים נבחרים)

חודש	דור א	דור ב	סך הכל	דור ב כאחוזים מכלל הזכאים
אפריל 2019	160,276	28,968	189,244	15.3
יולי 2019	154,519	42,786	197,305	21.7
אוקטובר 2019	149,194	56,670	205,864	27.5
ינואר 2020	143,379	76,983	220,362	34.9
אפריל 2020	137,300	94,705	232,005	40.8
יולי 2020	132,364	108,794	241,158	45.1
אוקטובר 2020	127,183	125,459	252,642	49.7
ינואר 2021	122,005	141,259	263,264	53.7
אפריל 2021	116,375	150,413	266,788	56.5
יולי 2021	111,898	161,476	273,374	59.1
אוקטובר 2021	107,160	173,266	280,426	61.8
ינואר 2022	102,623	187,580	290,203	64.6
אפריל 2022	96,762	198,735	295,497	67.3
יולי 2022	92,669	210,996	303,665	69.5
אוקטובר 2022	88,659	220,944	309,603	71.4
ינואר 2023	84,783	234,001	318,784	73.4
אפריל 2023	80,593	244,455	325,048	75.2
יולי 2023	77,183	256,514	333,697	76.9
אוקטובר 2023	74,065	267,115	341,180	78.3
נובמבר 2023	72,986	270,700	343,686	78.8
דצמבר 2023	72,049	274,469	346,518	79.2
ינואר 2024	70,898	278,342	349,240	79.7

הערה : מספר הזכאים בינואר 2024 אינו מלא.

כ-39% מהזכאים בדור א לעומת כ-18% מהזכאים בדור ב קיבלו בדצמבר 2023 ובינואר 2024 גמלה בעין בלבד. שיעור הזכאים שקיבלו גמלה בכסף בקרב דור ב היה פי 2 משיעורם בקרב דור א, ושיעור הזכאים שקיבלו גמלה משולבת בדור ב היה פי 1.2 משיעורם בקרב דור א (לוח 14).

לוח 14 : התפלגות הזכאים בדצמבר 2023 ובינואר 2024 לפי דור וסוג גמלה

כלל הזכאים		דור ב		דור א		סוג גמלה, דצמבר 2023
אחוזים	זכאים	אחוזים	זכאים	אחוזים	זכאים	
22.1	76,575	17.6	48,428	39.1	28,147	גמלה בעין
61.7	213,650	64.2	176,176	52.0	37,474	גמלה משולבת
16.2	56,027	18.1	49,662	8.8	6,365	גמלה בכסף
0.1	266	0.1	203	0.1	63	אחרים ¹⁰
100.0	346,518	100.0	274,469	100.0	72,049	סך הכל
כלל הזכאים		דור ב		דור א		סוג גמלה, ינואר 2024
אחוזים	זכאים	אחוזים	זכאים	אחוזים	זכאים	
21.9	76,536	17.6	49,078	38.7	27,458	גמלה בעין
61.8	215,780	64.2	178,726	52.3	37,54	גמלה משולבת
16.2	56,679	18.1	50,358	8.9	6,321	גמלה בכסף
0.1	245	0.1	180	0.1	65	אחרים ¹¹
100.0	349,240	100.0	278,342	100.0	70,898	סך הכל

הערה : מספר הזכאים בינואר 2024 אינו מלא.

מספרי המקבלים גמלה בכסף או גמלה משולבת מושפעים מרמת הגמלה של הזכאים ומהאפשרויות החוקיות לקבל גמלה בצורה כזו או אחרת. כך, כ-16% מהזכאים בדור ב בינואר 2024 היו ברמה 1 לעומת כ-3% מהזכאים בדור א, וסביר ששיעור הבוחרים מביניהם בגמלה בכסף ניתן להסבר גם בזכות העובדה שהם נוטים להיות במצב רפואי ותפקודי טוב יותר. יתרה מכך, בינואר 2024 כ-83% מהזכאים בדור א קיבלו גמלה ברמות 4-6 בהשוואה לכ-32% מהזכאים בדור ב (לוח 15).

לוח 15 : התפלגות הזכאים בינואר 2024 לפי רמת גמלה

דור ב		דור א		רמת גמלה
אחוזים	זכאים	אחוזים	זכאים	
16.4	45,741	2.9	2,039	1
23.1	64,334	3.8	2,691	2
28.1	78,252	10.6	7,538	3
13.9	38,716	20.3	14,365	4
7.8	21,618	20.6	14,630	5
10.4	29,681	41.8	29,635	6
100.7	278,342	100.0	70,898	סך הכל

הערה : מספר הזכאים בינואר 2024 אינו מלא.

¹⁰ ראו הערה 8.

¹¹ ראו הערה 8.

יחידות – סך הכל, בעין ובכסף

גמלאות הסיעוד מוגדרות במונחי יחידות – שעת טיפול אישי בבית בשבוע שווה ליחידה אחת. שינוי רמות הגמלה הוביל להגדלת סך היחידות לזכאים לגמלת סיעוד מעבר לגידול במספר הזכאים. סך היחידות לזכאים, לפי גמלאותיהם¹², גדל בחודש הראשון של הרפורמה מ-2.549 מיליון בשבוע באוקטובר 2018 ל-2.753 מיליון יחידות בשבוע בנובמבר 2018 – גידול של כ-204 אלף יחידות בשבוע, או 8.0%, בעוד הגידול במספר הזכאים היה 0.5% (לוח 16). בדצמבר 2023 ובינואר 2024 המשיך לעלות סך היחידות (לפי גמלאות הזכאים) ועמד על 5.788 ו-5.836 מיליון יחידות בשבוע, בהתאמה (הנתון לינואר 2024 אינו מלא) (לוח 16), מספרים הגדולים ב-127.1% ו-129.0%, בהתאמה, בהשוואה לאוקטובר 2018, בעוד מספר הזכאים גדל ב-94.6% ו-96.1%, בהתאמה.

לוח 16: סך היחידות וסך הזכאים (חודשים נבחרים)

סך יחידות שבועיות		זכאים בחודש		נקודת זמן
שינוי (ב-%) לעומת אוקטובר 2018	מספר	שינוי (ב-%) לעומת אוקטובר 2018	מספר	
	2,548,933		178,051	אוקטובר 2018
8.0	2,752,606	0.5	178,978	נובמבר 2018
8.3	2,760,026	1.3	180,435	דצמבר 2018
9.0	2,779,240	2.6	182,726	ינואר 2019
13.1	2,882,386	6.3	189,244	אפריל 2019
18.8	3,028,160	10.8	197,305	יולי 2019
24.8	3,180,024	15.6	205,864	אוקטובר 2019
40.9	3,591,766	23.8	220,362	ינואר 2020
48.1	3,775,243	30.3	232,005	אפריל 2020
54.2	3,929,880	35.4	241,158	יולי 2020
62.0	4,128,139	41.9	252,642	אוקטובר 2020
75.5	4,473,665	47.9	263,264	ינואר 2021
76.9	4,509,074	49.8	266,788	אפריל 2021
80.7	4,607,016	53.5	273,374	יולי 2021
85.1	4,717,415	57.5	280,426	אוקטובר 2021
92.0	4,893,337	63.0	290,203	ינואר 2022
95.2	4,975,646	66.0	295,497	אפריל 2022
100.3	5,105,289	70.5	303,665	יולי 2022
103.8	5,194,405	73.9	309,603	אוקטובר 2022
109.4	5,338,306	79.0	318,784	ינואר 2023
112.9	5,425,911	82.6	325,048	אפריל 2023
118.4	5,566,425	87.4	333,697	יולי 2023
123.3	5,691,877	91.6	341,180	אוקטובר 2023
125.1	5,738,658	93.0	343,686	נובמבר 2023
127.1	5,787,587	94.6	346,518	דצמבר 2023
129.0	5,836,348	96.1	349,240	ינואר 2024

הערה: מספר הזכאים וסך היחידות השבועיות בינואר 2024 אינם מלאים.

¹² יחידות שבועיות לכל זכאי לפי רמת הגמלה שלו.

מספר מקבלי גמלה בעין בלבד היה כמעט זהה בחודשים אוקטובר ונובמבר 2018: 171,468 ו-¹³171,330 בהתאמה, ואולם סך היחידות של מקבלי גמלה בעין בלבד, לפי גמלאותיהם, גדל מאוקטובר 2018 לנובמבר 2018 בכ-178 אלף יחידות שבועיות (2.450 ו-2.628 מיליון, בהתאמה), או ב-7.3%.

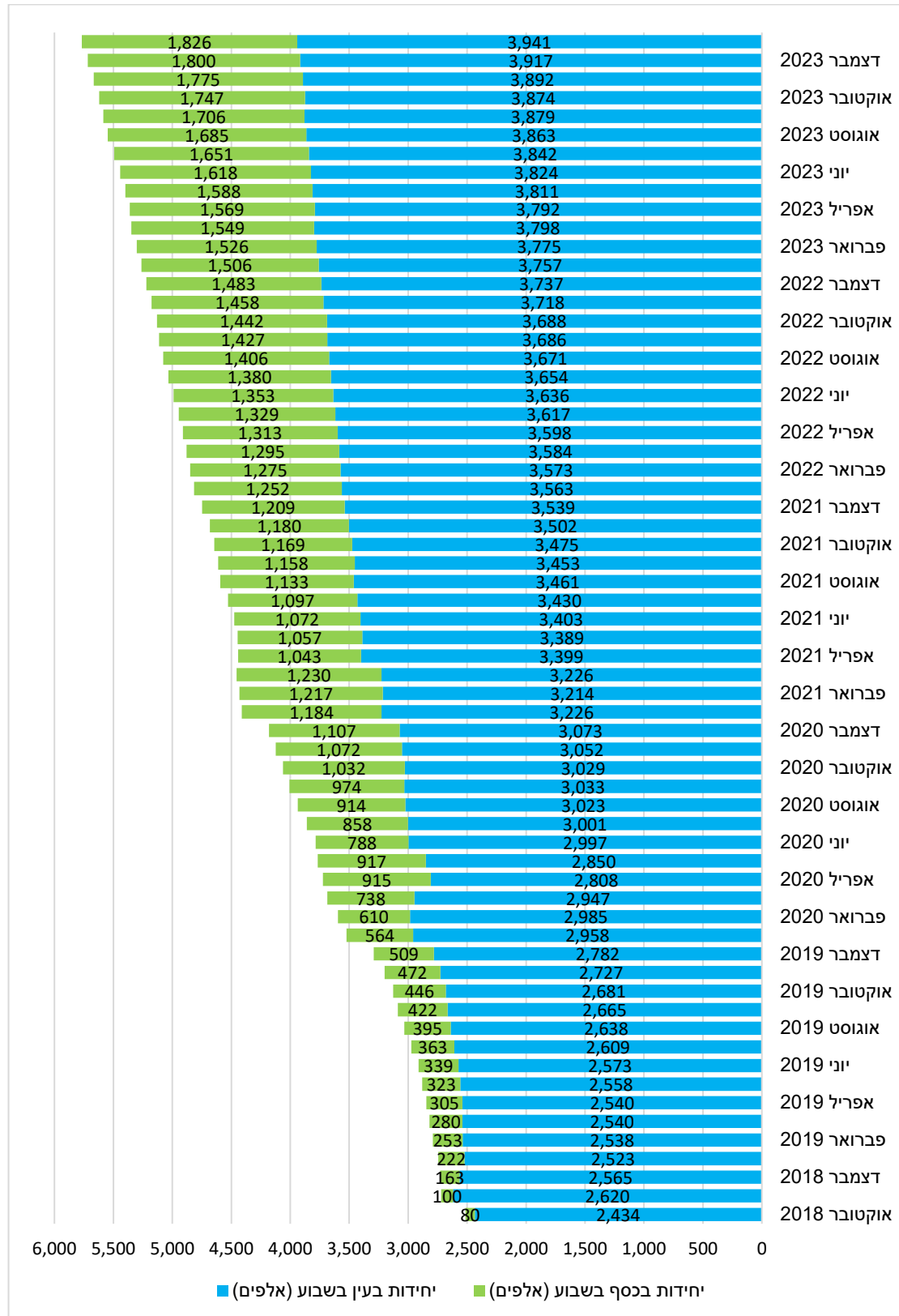
סך היחידות בעין בשבוע, לפי תוכניות הטיפול,¹⁴ גדל מאז הנהגת הרפורמה (תרשים 8). הנהגת הרפורמה בנובמבר 2018 והנהגת הפעימה השנייה (בינואר 2020) והפעימה השלישית (בינואר 2021) תרמו להגדלת סך היחידות בעין. הגידול המואץ במספר הזכאים הביא לגידול בסך היחידות בעין בשבוע, ומנגד כניסת זכאים ברמות הגמלה הנמוכות הביאה לריסון מסוים של הגידול בסך היחידות בעין בשבוע – כך אפשר לראות לאחר הנהגת הרפורמה ושתי הפעימות הבאות ירידה מסוימת בחודשים שלאחר מכן בסך היחידות בעין בשבוע. בעקבות התפרצות הקורונה במרץ 2020 סך היחידות בעין בשבוע ירד אך שב לעלות בהדרגה. באפריל 2021 סך היחידות בעין בשבוע גדל גם כתוצאה של צמצום מתן גמלאות בכסף או משולבות בעילת העדר שירותים זמינים. סך היחידות בעין בשבוע המשיך לעלות והגיע בינואר 2024 ל-3.941 מיליון בשבוע (תרשים 8).

גידול משמעותי חל בסך היחידות בכסף בשבוע בעקבות הנהגת הרפורמה (תרשים 8). מגפת הקורונה גרמה לחלק מהזכאים לעבור החל ממרץ 2020 לגמלה בכסף או לגמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים. ירידה בסך היחידות בכסף בשבוע ביוני 2020 היתה בעקבות החזרת חלק מהזכאים שעברו לגמלה בכסף או גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים בחודשים הקודמים לסוג הגמלה שקיבלו טרם מגפת הקורונה; עם זאת, המוסד לביטוח לאומי נענה לבקשות זכאים שחששו מכניסת מטפלים שאינם בני משפחה לבתייהם בתקופה זו להמשיך ולקבל גמלה בכסף או גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים – וסך היחידות בכסף בשבוע שב לעלות. באפריל 2021 ירד מספר היחידות בכסף בשבוע עקב צמצום הגמלאות בכסף או משולבות בהעדר שירותים זמינים בעקבות ריסון מגפת הקורונה נכון לאותה נקודת זמן, ומחודש מאי 2021 סך היחידות בכסף בשבוע שב לגדול בהדרגה עד ל-1.826 מיליון בינואר 2024 (תרשים 8).

שיעור היחידות בכסף מסך היחידות גדל מ-3.2% באוקטובר 2018 (לפני הרפורמה), ל-3.7% בנובמבר 2018 (עם הנהגת הרפורמה) עד ל-27.6% במרץ 2021 – גם בהשפעת מגפת הקורונה – ובינואר 2024 היה 31.7% (תרשים 9).

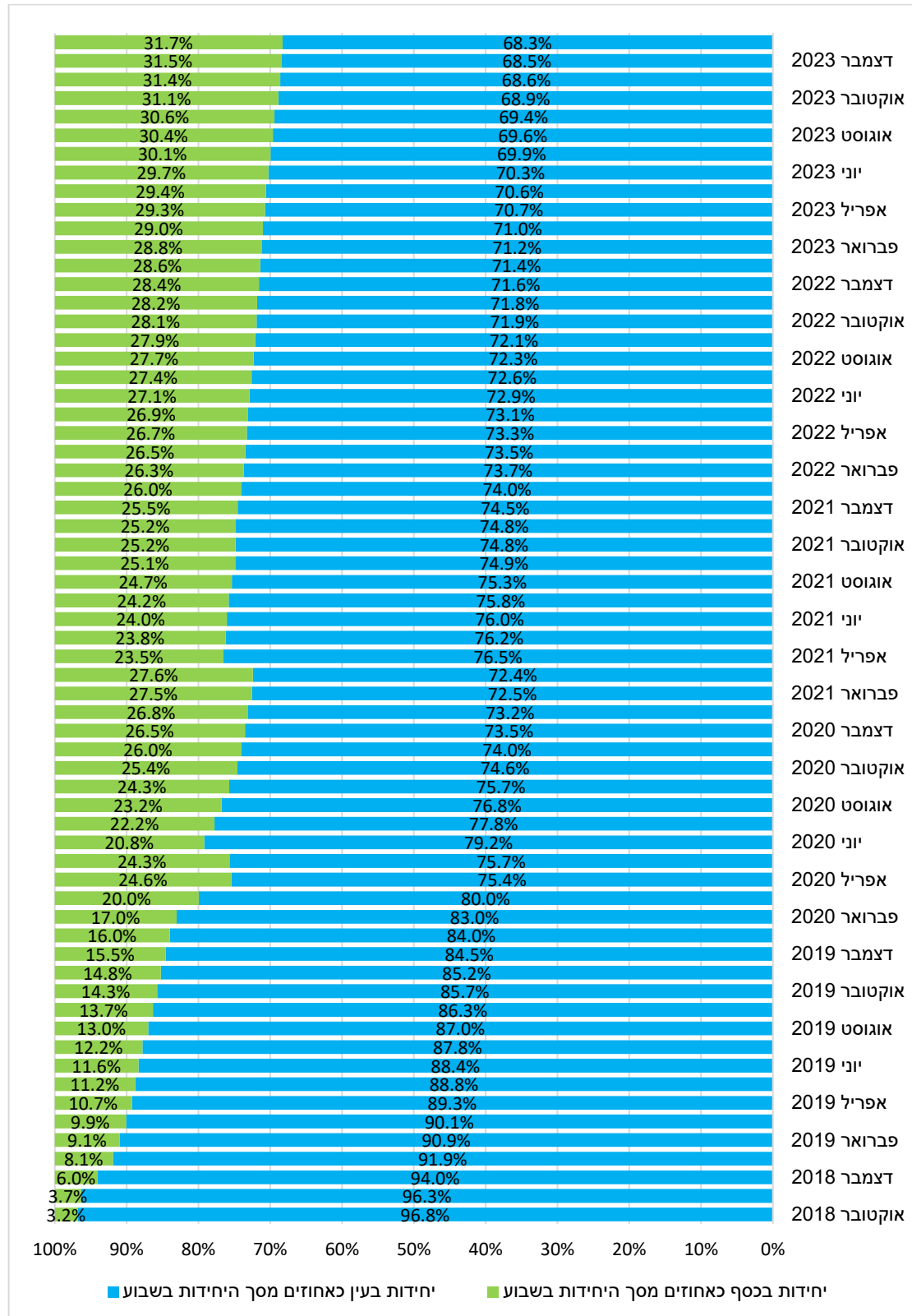
¹³ יחד עם זאת, יש לזכור כי שתי קבוצות הזכאים אינן זהות – יש שהיו זכאים באוקטובר 2018 ולא היו זכאים בנובמבר 2018, ולהפך, ושגמלתם של חלק מהזכאים השתנתה בשל החמרה או הערכה מחדש.

¹⁴ יחידות שירות לזכאי לפי תוכנית הטיפול או חלק הגמלה בכסף. לכל זכאי המקבל שירותים ניתן שירות אחד או יותר המרכיבים את סל השירותים (טיפול אישי בבית, טיפול אישי במרכז יום, מוצרי ספיגה, משדרי מצוקה ושירותי מכבסה). לכל שירות ניתן ערך ביחידות. המטרה עבור כל זכאי היא כי ערך סל השירותים ועוד הגמלה בכסף (אם הוא מקבל) יהיה זהה למספר היחידות השבועיות להן הוא זכאי לפי הגמלה. במיעוט המקרים סך היחידות לפי תוכנית הטיפול נמוך במקצת ממספר יחידות השבועיות לפי הגמלה. פערים קיימים גם במקרים של תחילת זכאות שאיננה בתחילת החודש. לכן הפערים בין תרשימים 8 ו-9 ובין לוח 16.

תרשים 9: יחידות בעין ובכסף כאחוזים מכלל היחידות

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

הגם שמספר הזכאים המקבלים גמלה בעין (בלבד) ירד ומספר המקבלים גמלה משולבת או גמלה בכסף (בלבד) גדל הרי שלא רק מספר היחידות בכסף גדל, אלא גם מספר היחידות בעין (לפי תוכניות הטיפול) – תוצאה, בין היתר, של גידול במספרי הזכאים ברמות הגמלה הגבוהות.

מספר היחידות הממוצע בשבוע לזכאי, לפי רמת הגמלה, עלה מ-14.32 באוקטובר 2018 ל-15.38 בנובמבר 2018, עם תחילת הרפורמה. מספר היחידות הממוצע ירד מעט עד ל-15.21 בינואר 2019 עם כניסת זכאים חדשים ברמות הגמלה הנמוכות, והחל לעלות בהדרגה עד ל-15.58 בדצמבר 2019 בהשפעת הגידול בבקשות ההחמרה שהתקבלו (ראו לוח 2 ותרשים 3). בינואר 2020 מספר היחידות הממוצע לזכאי עלה ל-16.30 עם הפעלת הפעימה השנייה, ובינואר 2021 ל-16.99 בעקבות הפעימה השלישית. בינואר 2024 מספר היחידות הממוצע לזכאי לפי רמת הגמלה היה 16.71 (תרשים 10).

